

Dozvíte se, kdy můžete získat sirotčí důchod, jak o něj požádat a jak se určí jeho výše. Zjistíte, jak se bránit, pokud nesouhlasíte s rozhodnutím o důchodu.

Po 18. narozeninách můžete o důchod požádat sami. Jinak za vás o důchod žádá váš zákonný zástupce (druhý rodič, poručník). V letáku většinou **mluvíme k dětem**, u žádosti **i k jejich zástupci**.

Pravidla pro sirotčí důchod upravuje [zákon o důchodovém pojištění](#) (zákon č. 155/1995 Sb.), řízení o důchodu [zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení](#) (zákon č. 582/1991 Sb.) a [správní řád](#) (zákon č. 500/2004 Sb.). Najdete je v [e-Sbírce](#) nebo na www.zakonyprolidi.cz.

Letáky ombudsmana jsou uloženy na ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Kdy mohu dostat sirotčí důchod?

Sirotčí důchod můžete dostat, pokud **jste nezaopatřeným dítětem** ([vysvětlíme](#)) a **zemřel Váš rodič (osvojitel/ka) nebo ten, kdo Vás převzal do péče nahrazující péči rodičů** podle rozhodnutí soudu o svěření do výchovy (s výjimkou pěstounské péče s odměnou pěstouna), **pokud**:

- pobíral **starobní nebo invalidní důchod** (ke dni smrti) nebo
- zemřel následkem **pracovního úrazu** nebo
- získal **dostatečnou dobu důchodového pojištění** pro starobní nebo invalidní důchod.

Kolik let důchodového pojištění by zemřelému/mu stačilo pro invalidní důchod?

Bylo mu/jí:	Stačí získat pojištění alespoň:	Také stačí jen na příspěvkových dobách (nepočítají se náhradní) získat alespoň:
méně než 20 let	1 den	1 rok
20–21 let	6 měsíců	
22–23 let	1 rok	
24–25 let	1,5 roku	
26–27 let	2 roky	1 rok
28–37 let	2,5 roku v posledních 10 letech	1 rok v posledních 10 letech
38 let a více	2,5 roku v posledních 10 letech nebo 5 let v posledních 20 letech	1 rok v posledních 10 letech nebo 2 roky v posledních 20 letech

Příspěvkové doby pojištění jsou doby odpracované v zaměstnání a při samostatné výdělečné činnosti a doby dobrovolného pojištění, za které si zemřelý zaplatil pojistné.

Náhradní doby pojištění jsou doby určené zákonem, kdy se neplatilo pojistné, například péče o dítě do 4 let věku nebo péče o člověka závislého na péči.

Kdy jsem nezaopatřeným dítětem?

Nezaopatřeným dítětem jste **do skončení povinné školní docházky, pak do 26. narozenin, pokud**:

- studujete (*soustavně se připravujete na budoucí povolání*) nebo
- nemůžete studovat nebo vykonávat výdělečnou činnost kvůli nemoci či úrazu nebo
- nemůžete vykonávat výdělečnou činnost kvůli dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu.

Nezaopatřeným dítětem **jste také**, pokud máte méně než 18 let a jste v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemáte nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci.

Nezaopatřeným dítětem **ale nejste**, pokud máte invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.

Co se rozumí studiem (soustavnou přípravou na budoucí povolání)?

Soustavnou přípravou na budoucí povolání se rozumí například:

- studium na středních a vysokých školách v České republice s výjimkou
 - dálkového, distančního, večerního a kombinovaného studia, během něhož vykonáváte [důchodově pojištěnou výdělečnou činnost](#), nebo pobíráte podporu v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci, a
 - studia příslušníků bezpečnostních sborů nebo vojáků z povolání během služebního poměru.
- studium na středních a vysokých školách v cizině a na zahraničních vysokých školách v České republice, pokud je postaveno na roveň zdejšího studia,
- teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost člověka se zdravotním postižením,
- pomaturitní studium kurzů cizích jazyků uvedených v [seznamu](#) Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,
- vzdělávání v diagnostických třídách diagnostických ústavů,
- příprava k přijetí za člena řádu nebo obdobného společenství církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona o církvích a náboženských společnostech.

Kdy je výdělečná činnost (při studiu) důchodově pojištěna?

Při zaměstnání máte důchodové pojištění, pokud dosáhnete měsíčního příjmu:

- alespoň 4 500 Kč při pracovní smlouvě nebo dohodě o pracovní činnosti,
- alespoň 12 000 Kč při dohodě o provedení práce.

Záleží na domluveném měsíčním příjmu. Pokud jste si ho nedomluvili nebo jste si domluvili nižší příjem, záleží na vyplaceném příjmu. U dohody o provedení práce záleží jen na vyplaceném příjmu.

Pokud pracujete pro jednoho zaměstnavatele na více dohod o provedení práce, příjmy se sčítají. Dobu důchodového pojištění tak získáte v měsících, kdy součet příjmů dosáhne alespoň 11 500 Kč. Nesčítají se příjmy z dohod o provedení práce u různých zaměstnavatelů.

Při podnikání (zde při vedlejší samostatné výdělečné činnosti) máte důchodové pojištění a musíte platit pojistné, pokud jste si tak vydělali alespoň 111 736 Kč v roce 2025 (117 521 Kč v roce 2026).

Jak mohu požádat o sirotčí důchod a kdo o něm rozhodne?

Pokud jste nezletilí, žádá za Vás o důchod Váš zákonný zástupce (druhý rodič nebo poručník).

O důchod můžete požádat na předepsaném formuláři:

- **elektronicky (online)** na [ePortálu ČSSZ](#), pokud máte Identitu občana (např. mobilní klíč eGovernmentu, bankovní identitu, eObčanku) datovou schránku nebo identifikační prostředek podle evropského nařízení eIDAS, nebo
- **osobně** na kterékoliv okresní správě sociálního zabezpečení (tam s Vámi žádost sepíše).

O důchodu **rozhodne Česká správa sociálního zabezpečení**.

Rozhoduje o všech důchodech Česká správa sociálního zabezpečení?

Ne, o sirotčím důchodu **rozhoduje**:

- **Ministerstvo obrany**, pokud zemřel voják z povolání,
- **Ministerstvo vnitra**, pokud zemřel policista, hasič, příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů nebo Bezpečnostní informační služby, a
- **Ministerstvo spravedlnosti**, pokud zemřel příslušník Vězeňské služby ČR.

Co potřebuji k podání žádosti?

K žádosti musíte přiložit:

- **úmrtní list** zemřelého rodiče (osvojitele, pečujícího),
- **doklad prokazující vztah dítěte k zemřelému**, tedy rodný list dítěte, výpis z matriky narození anebo jiný doklad (rozsudek soudu o osvojení nebo o svěřením dítěte do péče),
- **u dítěte po skončení povinné školní docházky** i doklad prokazující jeho nezaopatřenost, tedy například potvrzení o studiu, potvrzení o vedení dítěte mladšího 18 let v evidenci uchazečů o zaměstnání apod.),
- **pokud zemřelý nepobíral důchod**, i doklady, které se předkládají k žádosti o starobní nebo invalidní důchod, tedy doklady o dobách pojištění.

Doklad totožnosti (občanský průkaz, cestovní pas, povolení k pobytu) potřebujete s sebou, pokud žádost podáváte osobně na správě sociálního zabezpečení.

Kdy dostanu rozhodnutí o žádosti?

Úřad o žádosti rozhodne **do 90 dnů** a pošle Vám písemné rozhodnutí.

Pokud **sirotčí důchod přizná**, v odůvodnění rozhodnutí vysvětlí jeho výši.

Pokud **žádost zamítne** (kvůli nesplnění podmínek) v odůvodnění rozhodnutí to vysvětlí.

Jak se vypočítá sirotčí důchod?

Sirotčí důchod se skládá ze základní a procentní výměry.

Základní výměra je pro všechny důchody stejná: 10 % průměrné mzdy (4 900 Kč v roce 2026).

Procentní výměra je **40 % procentní výměry starobního důchodu či invalidního důchodu** pro invaliditu třetího stupně, **který (by) zemřelý měl v době smrti**, nejméně však 1 960 Kč.

Pokud se nárok na sirotčí důchod obnoví po jeho dočasném zániku kvůli Vaší přechodné zaopatřenosti, nesmí být procentní výměra nižší, než byla ke dni zániku nároku na sirotčí důchod.

Pokud zemřou oba rodiče (osvojitelé, pečující), dostanete oba sirotčí důchody, ale základní výměru jen jednou (vyšší sirotčí důchod dostanete celý a z nižšího jen procentní výměru).

Co když s rozhodnutím nesouhlasím?

Pokud s rozhodnutím nesouhlasíte, **podejte** proti němu **námítky do 30 dnů** ode dne jeho doručení.

Co když nesouhlasím ani s rozhodnutím o námítkách?

Proti rozhodnutí o námítkách můžete **do dvou měsíců** od jeho doručení **podat správní žalobu ke krajskému soudu**, v jehož obvodu máte (má dítě) bydliště. Podrobnosti najdete v letáku [Soudní ochrana proti správním orgánům](#).

Také můžete **napsat (dětskému) ombudsmanovi (→)**.

Také můžete **napsat (dětskému) ombudsmanovi**. Ten ale nemůže (na rozdíl od soudu) rozhodnutí sám zrušit. Zjistí-li chybu, doporučí úřadu, aby ji napravil. Nemůže ho k tomu ale donutit.

V případě sirotčího důchodu pro dítě **do 18. narozenin** pište **dětskému** ombudsmanovi, jinak ombudsmanovi. Podrobnosti najdete v letácích [Dětský ombudsman](#) a [Ombudsman](#).

Nepodal/a jsem včas námitky proti rozhodnutí o důchodu, co teď?

Pokud nepodáte námitky, ale později zjistíte, že by sirotčí důchod měl být vyšší nebo ho úřad nesprávně odepřel, můžete úřad **požádat, aby důchod znovu posoudil**.

K nové žádosti o sirotčí důchod nebo k žádosti o zvýšení důchodu doložte nové skutečnosti (*například doklad o nezaopatřenosti dítěte, o další době pojištění zemřelého*). Pokud nemáte doklady o další době pojištění, v žádosti ji alespoň popište (*trvání: od – do, zaměstnavatel, místo výkonu práce a podobně*).

Více o změně výše důchodu najdete v letáku [Chci změnit \(zvýšit\) důchod](#).

Jak dlouho náleží sirotčí důchod?

Sirotčí důchod Vám (dítěti) náleží **po dobu nezaopatřenosti, nejdéle však do 26. narozenin**.

Nezaopatřenost, a tedy i nárok na sirotčí důchod **zanikne** například, pokud:

- ukončíte studium (nikoli ze zdravotních důvodů),
- začnete při dálkovém či kombinovaném studiu vykonávat [důchodově pojištěnou výdělečnou činnost](#) nebo
- začnete pobírat invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.

Co když se opět stanu nezaopatřeným dítětem?

Nárok na sirotčí důchod lze obnovit, pokud znova **prokážete svou nezaopatřenost**.

Například pokud do 26. narozenin:

- začnete znovu studovat,
- přestanete při dálkovém či kombinovaném studiu vykonávat [důchodově pojištěnou výdělečnou činnost](#) nebo
- změňte podobu studia z dálkového či kombinovaného na denní (prezenční), kdy si můžete přivydělat bez omezení.

Jak je to s výplatou sirotčího důchodu mezi studii?

Důchod Vám (dítěti) náleží nejen během prázdnin při studiu na jedné škole, ale i v době mezi studii na základní a střední škole, pokud na sebe bezprostředně navazují.

Náleží i v době mezi studii na vysoké škole (například mezi bakalářským a magisterským studiem), pokud doba bez studia nepřesáhne tři kalendářní měsíce.

Kde dostanu další informace o sirotčím důchodu?

S důchodem Vám odborně poradí a pomohou pracovníci okresních správ sociálního zabezpečení.

Můžete se také podívat na web ČSSZ (www.cssz.cz) nebo zavolat do call centra ČSSZ: 800 050 248.